

**УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
Beograd**

**УЧИТЕЉСКИ ФАКУЛТЕТ
У БЕОГРАДУ**

ПРИМЉЕНО: 22.7.2020

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
	29/1/10		

**Izmena i dopuna Akta o proceni rizika na
radnom mestu i u radnoj okolini**

**„PLAN PRIMENE MERA ZA SPРЕČAVANJE ПОЈАВЕ И ШИРЕЊА
EPIDЕMIЈЕ ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ“**

Na osnovu člana 13. stav 2. Zakona o bezbednosti i zdravlju na radu („Službeni glasnik RS”, br. 101/05, 91/15 i 113/17 – dr. zakon), člana 15. stav 2. tačka 2 i 5. Pravilnika o načinu i postupku procene rizika na radnom mestu i u radnoj okolini („Službeni glasnik RS”, br. 72/06, 84/06 – ispravka, 30/10 i 102/15), člana 3. Pravilnika o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti („Službeni glasnik RS”, br. 94/20), Dekan Učiteljskog fakulteta donosi:

IZMENU I DOPUNU AKTA O PROCENI RIZIKA

U Aktu o proceni rizika na radnom mestu i u radnoj okolini, Učiteljskog fakulteta, u delu Zaključak, posle tačke 3. Prioritet u otklanjanju rizika, menja se tačka 3.1. koja glasi:

3.1. PLAN PRIMENE MERA ZA SPREČAVANJE POJAVE I ŠIRENJA EPIDEMIJE ZARAZNE BOLESTI NA UČITELJSKOM FAKULTETU

3.1.1. UVOD

Prema propisima u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, poslodavac je dužan da obezbedi bezbedan i zdrav rad zaposlenih i drugih lica prisutnih u procesu rada. U tom cilju dužan je da sprovodi preventivne mere bezbednosti i zdravlja na radu radi sprečavanja, otklanjanja ili smanjenja rizika, odnosno mere za zaštitu zaposlenih i učenika od infekcije i rizika povezanih sa virusom.

Imajući u vidu postojanje epidemije zarazne bolesti COVID-19, od većeg epidemiološkog značaja za teritoriju Republike Srbije i obaveze propisane Pravilnikom o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti, Učiteljski fakultet u ovom planu primene mera za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti utvrđuje preventivne mere i organizovanje procesa rada koji će obezbediti poboljšanje stanja i viši nivo bezbednosti i zdravlja na radu učenika, zaposlenih i radno angažovanih lica, a koje će biti uključene u sve aktivnosti rada i na svim nivoima organizovanja.

Donet je Akt o proceni rizika na radnom mestu i u radnoj okolini i Dopuna akta o proceni rizika od 22.05.2020. godine, na svim radnim mestima i u radnoj okolini.

Plan primene mera za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti na Učiteljskom fakultetu, sastavni je deo akta o proceni rizika.

3.1.2. SIMPTOMI ZARAZNE BOLESTI COVID-19

COVID-19 je novi soj korona virusa koji je Svetska zdravstvena organizacija proglašila za javnu zdravstvenu pretnju od međunarodnog značaja. Uzimajući u obzir najnovije dostupne naučne dokaze i zdravstvene podatke, kao i preporuke stručnjaka, SARS-CoV-2 razvrstan je kao humani patogen iz rizične grupe 3 (Direktiva Komisije (EU) 2020/739 od 3. juna 2020. godine).

Na osnovu trenutnih saznanja stručnjaka procenjuje se da je period inkubacije COVID-19 između 2 i 14 dana. Ako je osoba bila u kontaktu sa nekim kome je potvrđen CORONA virus, a nakon 14 dana ostane zdrav to znači da nije inficiran ovim virusom.

Tokom trajanja inkubacije u periodu od 14 dana osobi koja ima infekciju COVID19 mogu se razviti simptomi kao što su:

- kašalj;
- otežano disanje;
- povišena temperatura;
- groznica,
- glavobolja,
- gubitak čula ukusa i mirisa.

Ova infekcija može da izazove ozbiljnije zdravstvene posledice kod lica sa oslabljenim imunološkim sistemom, starijih i onih sa hroničnim zdravstvenim problemima kao što su dijabetes, rak, hronična bolest pluća i dr. Dva najčešća načina širenja COVID-19 su:

- direktnim kontaktom, kapljично sa osobe koja je inficirana virusom;
- indirektno, dodirom preko kontaminiranih površina na kojima virusi mogu određeno vreme da prežive (dodirivanjem površina i predmeta, a zatim dodirivanjem sopstvenih usta, nosa ili očiju).

Koliko dugo virus može preživeti zavisi od niza faktora, kao što su:

- na kojoj površini se nalazi;
- da li je izložen sunčevoj svetlosti;
- razlike u temperaturi i vlažnosti.

3.1.3. PREVENTIVNE MERE I AKTIVNOSTI ZA SPREČAVANJE POJAVE ZARAZNE BOLESTI NA UČITELJSKOM FAKULTETU

Preventivne mere i aktivnosti za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti primenjuju se na svim radnim mestima u radnoj okolini i odnose se na sve zaposlene, radno angažovana lica, učenike, roditelje i sva lica koja borave u objektu Učiteljskog fakulteta.

Organizacija i sprovođenje preventivnih mera i aktivnosti

1. Organizacija rada na Fakultetu i sprovođenje preventivnih mera i aktivnosti se organizuje na sledeći način:
  - rukovođenje fakultetom – Dekan fakulteta i prodekan fakulteta,
  - sprovođenja mera zaštite od infekcije – domar, portir, pomoćno tehnički poslovi-spremačica,
  - organizacija i sprovođenje aktivnosti za studente – nastavnici, asistenti, stručni saradnici.
2. Dekan fakulteta je odgovoran za ukupnu organizaciju rada zaposlenih;
3. Dekan fakulteta je odgovoran za uspostavljanje saradnje sa nadležnim službama i telima jedinice lokalne samouprave u vezi sa obezbeđivanjem zaštitnih sredstava (sredstva za dezinfekciju, sapuni, gelovi, maske, rukavice);
4. U organizaciju i sprovođenje aktivnosti Dekan fakulteta treba da uključi sve zaposlene;
5. U održavanju higijene i sprovođenju preventivnih mera zaštite u zgradu fakulteta učestvuju zaposleni na održavanju higijene koji su zdravi i koji nisu pod rizikom u epidemiološkom smislu;
6. Za održavanje sednica, veća, sastanaka i dr. koristiti veće prostorije kako bi se između učesnika omogućila fizička distanca od najmanje 2 metra, odnosno $4m^2$ površine slobodnog prostora po jednom zaposlenom;
7. Ograničiti vreme trajanja sastanaka na max 45 minuta;

8. Pre početka i nakon sednica, veća, sastanaka i dr. obezbedi provetrvanje i dezinfikovanje radnih površina, korišćene opreme za rad;
9. Kada je god moguće prednost dati komunikaciji putem telefona, interneta, konferencijskih poziva, pisanim instrukcijama putem maila;
10. Pre organizovanog dolaska studenata na Fakultet izvršiti dezinfekciju zgrade fakulteta u skladu sa propisima koji se odnose na zdravstvenu zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti;
11. Sprovesti pranje, čišćenje i dezinfekciju prostora, pribora i opreme (podova, vrata, stolova, stolica, kvaka, prekidača za svetlo, ručki ormarića, slavina...) kao i provetrvanje prostorija najmanje pola sata nakon čišćenja;
12. Obezbediti dovoljne količine sredstava i pribora za čišćenje, dezinfekciju i pravovremeno trebovati nove potrebne količine (sredstva za dezinfekciju primenjivati u skladu sa uputstvom proizvođača; Obezbediti dovoljne količine dozera sa sredstvom za dezinfekciju ruku na bazi 70% alkohola u amfiteatrima, čitaonicama i svim ostalim prostorijama gde studenti borave i uče. Informisati studente gde se mogu javiti da izmere svoju telesnu temperaturu u slučaju da se loše osećaju.
13. Organizovati vodjenje evidencije o dezinfekciji radnih i pomoćnih prostorija (prilog br.2);
14. Obezbediti dovoljne količine lične zaštitne opreme za zaposlene;
15. Na ulazu u zgradu fakulteta postaviti dezobarijeru (dezinfekcioni otirač), sunđer ili krupu dobro natopljenu dezinfekcionim sredstvom;
16. Na ulazu u zgradu fakulteta postaviti dozer sa sredstvom za dezinfekciju ruku na bazi 70% alkohola;
17. Na ulasku u zgradu fakulteta obezbediti beskontaktni topomer za beskontaktno merenje temperature studenata i zaposlenih;
18. Svi zaposleni na fakultetu (dekan, prodekan, sekretar, nastavnici, asistenti, stručni saradnici, administrativno osoblje, domari, portiri, spremičice) moraju da nose maske, tako da maska prekriva usta i nos, kao i da redovno sprovode mere lične higijene, posebno pranja ruku sapunom i vodom u trajanju od najmanje 20 sekundi ili sredstvom na bazi 70% alkohola. Ne dodirivati lice, posebno usta, nos i oči pre pranja ili dezinfekcije ruku;
19. Nastavu organizovati u manjim grupama. Veličinu grupe odrediti na osnovu broja mesta u amfiteatrima, učionicama, vežbaonicama i dr, tako da udaljenost između studenata bude najmanje dva metra. Ne preporučuje se zadržavanje studenata u većim grupama nakon predavanja u hodnicima i holovima.
20. Napraviti raspored predavanja tako da pauza između predavanja bude dovoljno duga kako bi se izbeglo mimoilaženje dve grupe studenata i obezbedilo vreme za čišćenje, dezinfekciju i provetrvanje prostora gde su studenti boravili. Preporučuje se da studenti početak predavanja sačekaju u amfiteatrima ili vežbaonicama.
21. Održavanje ispita organizovati tako da se termini ispita ne preklapaju i da čekanje studenata ispred prostorije gde se ispit održava bude što kraće, uz održavanje preporučene udaljenosti između studenata od najmanje dva metra.
22. Postaviti vidno obaveštenje na ulazu u zgradu fakulteta da je potrebno držati međusobnu udaljenost od 2 metra;
23. Obezbediti fizički razmak od 2 metra u zatvorenom prostoru ustanove gde se obavljaju administrativni poslovi;
24. Držati pravac kretanja u zgradi fakulteta uvek udesno;
25. Obezbediti kante za smeće obložene plastičnom kesom, tako da se mogu isprazniti bez kontakta sa sadržajem, redovno uklanjati otpad i smeće iz prostorija;
26. Obezbediti obeležena mesta za higijensko odlaganje otpada na fakultetu (upotrebljenih maski i dr). Otpad odlagati u kese smeštene u kanti sa pedalom za nožno otvaranje kako bi se izbeglo

- dodirivanje površine kante. Kese sa otpadom zavezati pre bacanja u kontejner i dalje tretirati u skladu sa procedurom za upravljanje uz propisane mere zaštite;
27. Na sajtu fakulteta, na ulazu u zgradu fakulteta i na vidnim mestima u ustanovi postaviti postere sa preporukama za zaštitu od respiratorne infekcije, kao i sa pravilima ponašanja studenata i zaposlenih;
  28. Preporuka je da kafeterije i slični prostori gde se prodaje i služi voda, sokovi, kafa ili hrana, a koji se nalaze u sklopu fakulteta, ne rade do daljnog, kako bi se sprečilo okupljanje većeg broja osoba na jednom mestu i sprečilo zadržavanje u grupama;
  29. Obezbediti pisane instrukcije i uputstva o merama i postupcima za sprečavanje pojave epidemije zarazne bolesti (prilog br. 1);
  30. Uraditi uputstva za bezbedan i zdrav rad sa dobavljačima, distributerima i spoljnim saradnicima (prilog broj 3).

Opšte preventivne mere i aktivnosti za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti za sve zaposlene, radno angažovana lica, studente i sva lica koja borave u zgradi fakulteta

1. Da pre ulaska u zgradu fakulteta obavezno izvrše dezinfekciju obuće, na postavljenoj dezobarijeri (dezinfekcionom otiraču);
2. Da na ulasku u zgradu fakulteta izvrše merenje temperature beskontaktnim topomerom;
3. Da na ulazu u zgradu fakulteta izvrše dezinfekciju ruku sredstvom za dezinfekciju ruku na bazi 70% alkohola;
4. Da pre ulaska u objekat i za vreme boravka na fakultetu, obavezno nose zaštitne maske, tako da maska prekriva usta i nos;
5. Da redovno sprovode mere lične higijene, posebno pranja ruku sapunom i vodom u trajanju od najmanje 20 sekundi ili sredstvom na bazi 70% alkohola;
6. Da po ulasku u zgradu fakulteta obavezno dezinfikuju sopstvene mobilne telefone.

Obaveze zaposlenih na održavanju higijene u sprovođenju preventivnih mera i aktivnosti:

1. Da pre početka rada pregledaju svoje radno mesto uključujući i sredstva za rad koja koriste, kao i sredstva i opremu za ličnu zaštitu na radu i da u slučaju uočenih nedostataka izveste Dekana ili drugo ovlašćeno lice;
2. Da redovno održavaju prostor objekta, uključujući pranje i dezinfikovanje podova, vrata, stolova, stolica, kvaka, prekidača za svetlo, ručki ormarića, slavina, opreme za sport u sali i drugih površina koje koristi veći broj lica, najmanje dva puta dnevno, po potrebi i češće, kao i provetrvanje prostorija najmanje pola sata nakon čišćenja;
3. Da sprovode pojačanu higijenu i dezinfekciju toaleta;
4. Da u toku rada izbegavaju nošenje nakita, satova i narukvica jer to povećava rizik od prenosa infekcija i otežava pravilno pranje ruku i u toku rada vezuju kosu;
5. Da redovno vode evidenciju o dezinfekciji radnih i pomoćnih prostorija (prilog br.2);
6. U skladu sa svojim saznanjima, odmah obaveste Dekana ili drugo ovlašćeno lice o nepravilnostima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mestu mogla da ugrozi njegovu bezbednost i zdravlje ili bezbednost i zdravlje drugih zaposlenih;
7. Da pre napuštanja radnog mesta, radno mesto i sredstva za rad ostave u stanju da ne ugrožavaju druge zaposlene.

Preventivna mera	Aktivnosti	Zaduženje za sprovođenje mera	Zaduženje za kontrolu sprovođenja mera i aktivnosti
Informisanje zaposlenih	Putem elektronske pošte zaposlenima dostaviti pisane instrukcije o merama i postupcima za sprečavanje pojave epidemije zarazne bolesti	Sekretar	Dekan
Dezinfekcija zgrade fakulteta	Izvršiti dezinfekciju zgrade u skladu sa propisima koji se odnose na zdravstvenu zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti	Šef službe-tehničar invest. i tehničkog održavanja	Dekan
Nabavka sredstava i pribora za čišćenje i dezinfekciju, lične zaštitne opreme za zaposlene	Obezbediti dovoljne količine sredstava i pribora za čišćenje i dezinfekciju, lične zaštitne opreme za zaposlene	Šef službe-tehničar invest. i tehničkog održavanja	Dekan
Merenje temperature	Pre ulaska u zgradu fakulteta izvršiti merenje temperature beskontaktnim toplomerom	svi zaposleni	portir
Dezinfekcija obuće	Pre ulaska u zgradu dezinfikovati obuću putem dezobarijere (dezinfekcionog otirača)	svi zaposleni	portir spremaćica
Dezinfekcija ruku	Nakon ulaska u zgradu fakulteta dezinfikovati ruke	svi zaposleni	portir spremaćica
Nošenje zaštitne maske	Obavezno nošenje zaštitne maske (tako da maska prekriva usta, nos i bradu) u zgradi fakulteta	svi zaposleni, studenti	Dekan
Održavanje lične higijene	Obezbeđivanje zaposlenima, studentima dovoljne količine sapuna, ubrusa, dezinfekcionih sredstava na bazi alkohola za pranje ruku u vidu tečnosti ili gela	Šef službe-tehničar invest. i tehničkog održavanja	Dekan
Održavanje radnih i pomoćnih prostorija	Sprovoditi pojačanu higijenu i dezinfekciju radnih i pomoćnih prostorija (kao što su toaleti) Redovno prati i dezinfikovati podove, vrata, stolove, stolice, kvake, prekidače za svetlo, ručke ormarića, slavine...	spremačica	Šef službe-tehničar invest. i tehničkog održavanja
	Redovno uklanjanje otpada i smeća (kante za smeće obložene plastičnom kesom tako da se mogu isprazniti bez kontakta sa sadržajem)	spremačica	Šef službe-tehničar invest. i tehničkog održavanja
	Vođenje evidencije o dezinfekciji radnih i pomoćnih prostorija	spremačica	Lice za bzs-u
	Redovno provetrvavati prostorije	spremačica	Šef tehn. službe
Održavanje bezbednog radnog mesta	Pre napuštanja radnog mesta, radno mesto i sredstva za rad ostaviti u stanju da ne ugrožavaju druge zaposlene	svi zaposleni	Dekan

3.1.4. POSLOVI LICA ZA BEZBEDNOST I ZDRAVLJE NA RADU

Lice za bezbednost i zdravlje na radu u saradnji sa poslodavcem planira, sprovodi i podstiče primenu preventivnih mera, a naročito:

- 1) učestvuje u izradi plana primene mera;
- 2) priprema pisana uputstva i instrukcije za bezbedan i zdrav rad u cilju zaštite zdravlja zaposlenih od epidemije zarazne bolesti;
- 3) kontroliše primenu mera koje su utvrđene u planu primene mera koji donosi poslodavac;
- 4) vrši kontrolu korišćenja sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu;
- 5) sarađuje sa državnim organima i daje potrebna obaveštenja o primeni preventivnih mera bezbednosti i zdravlja na radu.

3.1.5. MERE I AKTIVNOSTI ZA POSTUPANJE U SLUČAJU POJAVE ZARAZNE BOLESTI I SPREČAVANJE ŠIRENJA

Pojava simptoma zarazne bolesti COVID-19 kod zaposlenih

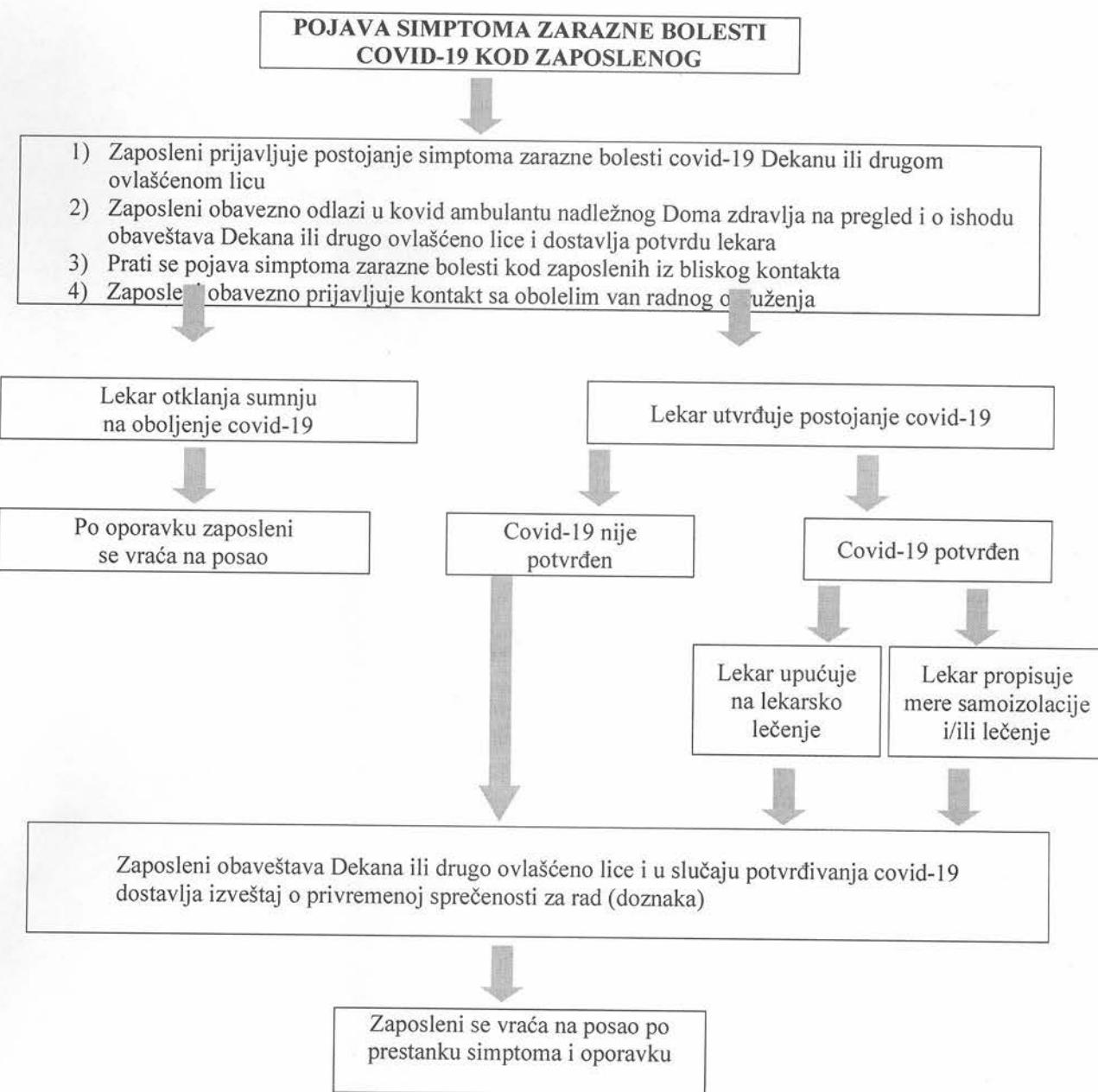
- 1) Svi zaposleni treba da prate svoje zdravstveno stanje i da u slučaju pojave bilo kakvih tegoba/simptoma koji ukazuju na infekciju (na početku bolesti simptomi mogu da budu blagi, simptomi povišene temperature (iznad 37°C) i/ili respiratorni simptomi (kao što su kašalj, otežano disanje i grozница)), odmah preuzmu meru izolacije od drugih zaposlenih, jave postojanje simptoma Dekanu ili drugom ovlašćenom licu i udalje se sa posla, potom se jave izabranom lekaru u domu zdravlja po proceduri koja važi za sve građane sa sumnjom na covid-19.
- 2) U toj ambulanti će zaposlenom sa navedenim simptomima biti urađena dijagnostika, odnosno rentgenski pregled pluća, krvna slika, izmerena temperatura, urađen brzi test ili PCR test. Tek nakon toga, i uz konsultaciju sa lekarima iz doma zdravlja, zaposleni treba da se javi u trijažnu službu gde će lekari te zdravstvene ustanove odrediti dalji način lečenja.

Zaposleni kod koga nije potvrđen COVID-19 i kome nije potrebno lečenje i samoizolacija, po predlogu lekara se vraća na posao. Zaposleni kome je lekar odredio testiranje, nakon dobijenih rezultata o ishodu testiranja obaveštava Dekana ili drugo ovlašćeno lice i ako je test pozitivan nastavlja lečenje, a ako je test negativan vraća se na posao. Posle prijave zaposlenog sa simptomima zaraze od COVID-19 treba pratiti pojavu simptoma zarazne bolesti kod ostalih zaposlenih i postupiti prema preporuci epidemiologa.

Zaposleni su dužni da se pridržavaju propisanih procedura za sprečavanje širenja epidemije zarazne bolesti.

Zaposleni je dužan da u skladu sa članom 103. Zakona o radu („Službeni glasnik RS”, br. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – US, 113/17 i 95/18 – autentično tumačenje), obavesti poslodavca o privremenoj sprečenosti za rad, a prema članu 161. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Sl.glasnik RS”, broj 25/19) po prestanku razloga sprečenosti za rad lekar izdaje zaposlenom izveštaj o privremenoj sprečenosti za rad (doznaka) koji dostavlja službi računovodstva-finansija. Postupak prijave simptoma i utvrđivanje covid-19 prikazani su na šemi br. 1.

Šema br. 1: Postupak prijave simptoma i utvrđivanje COVID-19

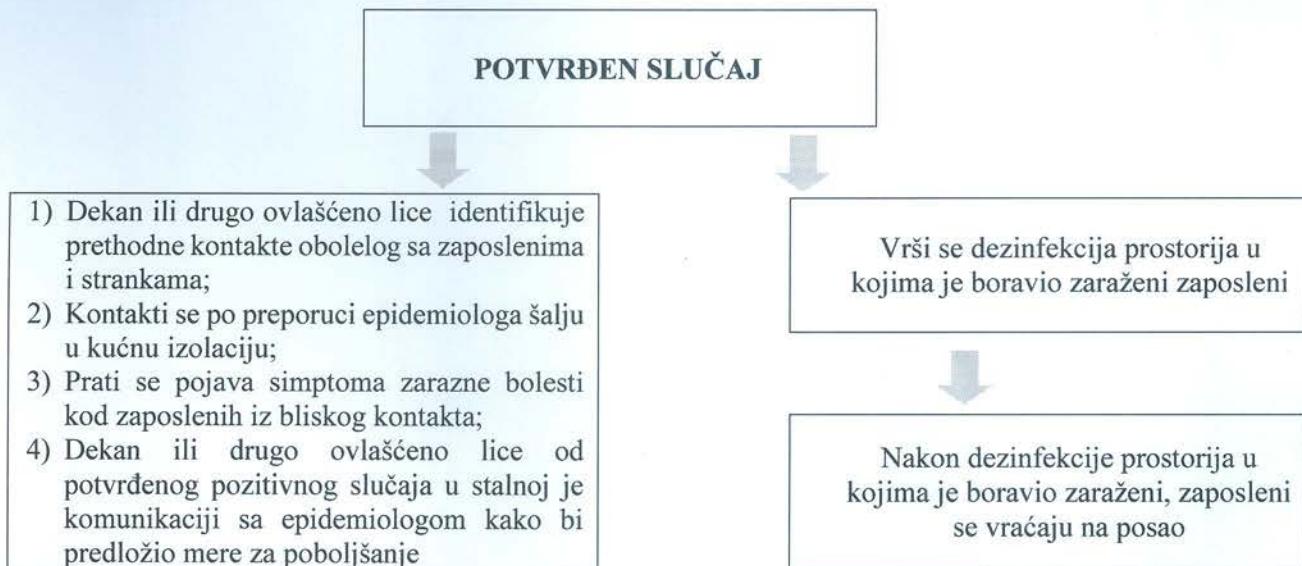

Aktivnosti za sprečavanje širenja COVID-19

- 1) Ako se potvrdi da zaposleni ima COVID-19, tada Dekan ili drugo ovlašćeno lice, organizuje obavljanje poslova tako da se zaposleni koji su boravili u prostorijama u kojima je bio prisutan zaraženi zaposleni premeštaju u druge prostorije dok se ne izvrši dezinfekcija tih prostorija ili po preporuci epidemiologa kontakte šalje u kućnu izolaciju;
- 2) Zaposleni se mogu vratiti na rad tek kada se izvrši dezinfekcija prostorija u kojima je boravio zaraženi zaposleni ili tek nakon isteka vremena u kućnoj izolaciji;
- 3) Precizno se definišu pravci kretanja zaposlenih kroz radne i pomoćne prostorije;

- 4) Dekan ili drugo ovlašćeno lice identificuje kontakte zaraženog zaposlenog sa drugim zaposlenima i sa strankama i prati pojavu simptoma kod zaposlenih koji su bili u bliskom kontaktu ili po preporuci epidemiologa kontakte šalje u kućnu izolaciju;
- 5) Po saznanju za potvrđeni pozitivni slučaj zaraze zaposlenog, Dekan ili drugo ovlašćeno lice, vrši stalnu komunikaciju sa epidemiologom, Ministarstvom zdravlja i Institutom za javno zdravlje, kako bi predložio mere za poboljšanje;
- 6) Postupak nakon potvrđenog slučaja COVID-19 na Učiteljskom fakultetu radi sprečavanja širenja zarazne bolesti prikazan je na šemi br. 2.

Šema br. 2: Postupak nakon potvrđenog slučaja COVID-19 radi sprečavanja širenja

3.1.6. ZAKLJUČAK

Cilj ovog plana je da se u potpunosti primenjuju propisane preventivne mere zaštite zaposlenih kako bi smanjio rizik od pojave COVID-19 na Učiteljskom fakultetu. Svi zaposleni i radno angažovana lica, a posebno oni koji su u neposrednom kontaktu sa strankama u obavezi su da se dosledno pridržavaju navedenih preventivnih mera, kao odgovor na pojavu zaraze.

PLAN PRIMENE MERA ZA SPREČAVANJE POJAVE I ŠIRENJA EPIDEMIJE ZARAZNE BOLESTI NA UČITELJSKOM FAKULTETU je sastavni deo Akta o proceni rizika na radnom mestu i u radnoj okolini i primenjuje se od 22. jula 2020. godine.

PRILOG 1

INSTRUKCIJE I UPUTSTVA O MERAMA I POSTUPCIMA ZA SPREČAVANJE POJAVE EPIDEMIJE ZARAZNE BOLESTI

Imajući u vidu postojanje epidemije zarazne bolesti COVID-19 i obaveze propisane „Pravilnikom o preventivnim merama za bezbedan i zdrav rad za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti“, Učiteljski fakultet doneo je plan primene mera za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti i utvrdila preventivne mere i organizovanje procesa rada koji će obezbititi poboljšanje stanja i viši nivo bezbednosti i zdravlja na radu zaposlenih i radno angažovanih lica, a koje će biti uključene u sve aktivnosti rada i na svim nivoima organizovanja.

SIMPTOMI ZARAZNE BOLESTI COVID-19

COVID-19 je novi soj korona virusa koji je Svetska zdravstvena organizacija proglašila za javnu zdravstvenu pretnju od međunarodnog značaja. Uzimajući u obzir najnovije dostupne naučne dokaze i zdravstvene podatke, kao i preporuke stručnjaka, SARS-CoV-2 razvrstan je kao humani patogen iz rizične grupe 3 (Direktiva Komisije (EU) 2020/739 od 3. juna 2020. godine).

Na osnovu trenutnih saznanja stručnjaka procenjuje se da je period inkubacije COVID-19 između 2 i 14 dana. Ako je osoba bila u kontaktu sa nekim kome je potvrđen CORONA virus, a nakon 14 dana ostane zdrav to znači da nije inficiran ovim virusom.

Tokom trajanja inkubacije u periodu od 14 dana osobi koja ima infekciju COVID19 mogu se razviti simptomi kao što su:

1. kašalj;
2. otežano disanje;
3. povišena temperatura;
4. groznica,
5. glavobolja,
6. gubitak čula ukusa i mirisa.

Ova infekcija može da izazove ozbiljnije zdravstvene posledice kod lica sa oslabljenim imunološkim sistemom, starijih i onih sa hroničnim zdravstvenim problemima kao što su dijabetes, rak, hronična bolest pluća i dr. Dva najčešća načina širenja COVID-19 su:

1. direktnim kontaktom, kapljично sa osobe koja je inficirana virusom;
2. indirektno, dodirom preko kontaminiranih površina na kojima virusi mogu određeno vreme da prežive (dodirivanjem površina i predmeta, a zatim dodirivanjem sopstvenih usta, nosa ili očiju).

Koliko dugo virus može preživeti zavisi od niža faktora, kao što su:

1. na kojoj površini se nalazi;
2. da li je izložen sunčevoj svetlosti;
3. razlike u temperaturi i vlažnosti.

PERENTIVNE MERE I AKTIVNOSTI ZA SPREČAVANJE POJAVE ZARAZNE BOLESTI NA UČITELJSKOM FAKULTETU

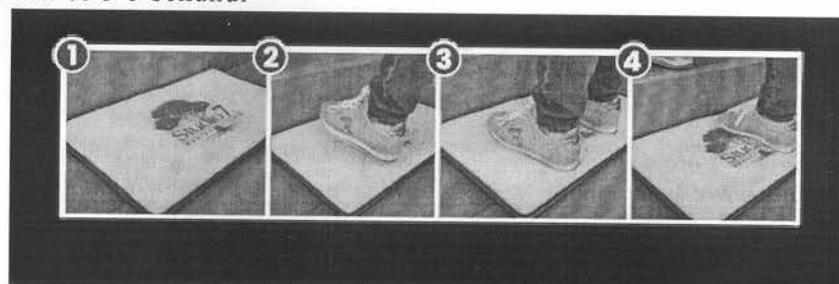
Preventivne mere i aktivnosti za sprečavanje pojave i širenja epidemije zarazne bolesti primenjuje na svim radnim mestima u radnoj okolini i odnosi se na sve zaposlene i radno angažovana lica na Učiteljskom fakultetu.

Preventivne mere:

- 1) pre ulaska u zgradu fakulteta izvršiti merenje temperature beskontaktnim toplomerom;
- 2) pre ulaska u zgradu fakulteta, na postavljenoj dezobarijeri (dezinfekcionom otiraču), izvršiti dezinfekciju obuće;

Način upotrebe dezobarijere:

- barijeru postaviti ispred ulaza
- nasuti oko 1 dcl sredstva za dezinfekciju
- nagaziti na barijeru sa obe noge
- zadržati se 3-5 sekundi

- 3) na ulazu u zgradu fakulteta izvršiti dezinfekciju ruku sredstvom za dezinfekciju ruku na bazi 70% alkohola;
- 4) po ulasku u zgradu fakulteta obavezno dezinfikovati sopstvene mobilne telephone;
- 5) pre ulaska u objekat i za vreme boravka u zgradi fakulteta, obavezno nositi zaštitnu masku, zaštitnu masku koristiti prema sledećem upustvu:

UPUSTVO ZA PRAVILNO STAVLJANJE, NOŠENJE I SKIDANJE MASKE

Zaštitne maske dužni su da nose svi koji ostvaruju bliski kontakt sa drugim licima. Pravilno **stavljanje, nošenje i skidanje maske** su od velike važnosti jer nepravilno nošenje maske smanjuje njenu efikasnost, a nepravilno stavljanje i skidanje mogu pretvoriti masku u izvor zaraze. Između ostalog, zaštitne maske su tu da nam pomognu da razvijemo naviku držanja ruku podalje od lica i očiju.

STAVLJANJE ZAŠTITNE MASKE ZA LICE

Pre nego što počnete sa stavljanjem maske, **operite ruke sapunom** (20 sekundi ili duže) ili dezinfekcionim sredstvom. Na čiste i osušene ruke navucite **novi par hiruških rukavica**. Maska mora biti **STERILNA** pre stavljanja. Zaštitna maska se stavlja tako što se gornja traka maske veže / prevuče preko temena, a donja traka ispod ušiju. Određene maske su pravljene tako da se mogu navući na uši bez vezivanja. Ono što je bitno jeste da je **GORNJA** strana ona strana na kojoj se nalazi ojačanje odnosno tvrdi materijal koji nakon stavljanja maske morate pritisnuti tako da se što bolje oblikuje prema vašem nosu i obliku lica. Donji deo maske se navlači ispod brade.

PRAVILNO NOŠENJE ZAŠTITNE MASKE ZA LICE

Nošenje zaštitne maske je bitno kako za našu zaštitu, tako i za zaštitu ljudi oko nas. Tokom nošenja maske od suštinske važnosti je da masku **NE DODIRUJETE RUKAMA**. Ukoliko masku dodirnete kontaminiranim rukama, virus će sa ruku preći na masku i samim tim vas može zaraziti. Maska u svakom momentu mora pokrивati i usta i nos kako bi bila efikasna i smanjila rizik od zaraze. Izbegavajte nepotrebno dodirivanje i nameštanje maske. Ukoliko masku odvezete i pustite da visi, a zatim vratite na

lice, maska više nije sterilna. Nemojte nositi istu jednokratnu masku više puta. Ukoliko osetite da je maska vlažna, zamenite je čistom, suvom maskom.

SKIDANJE ZAŠITNE MASKE ZA LICE

Pre nego što dodirnete masku, skinite rukavice i operite / dezinfikujte ruke još jednom, za slučaj da su se rukavice prilikom korišćenja oštetile. Kada se uverite da su vam ruke čiste, u slučaju da je maska na lastiš, koristeći obe ruke, uhvatite donju traku i prebacite je napred preko glave. Skinite masku prebacivanjem gornje trake preko glave, a zatim **masku bacite** u beskontaktnu kantu za otpatke sa poklopcom. Ukoliko se maska drži na ušima, uhvatite je za uzice, pažljivo skinite i bacite. Za svaki slučaj, **obavezno operite ruke** još jednom nakon skidanja nošene maske. Zaštitna maska se ne sme odlagati na radne površine, u džep, ostavljati da visi oko vrata, oko ruke, jer tako i sama postaje izvor infekcije.

- 6) obezbediti dovoljne količine sapuna, ubrusa, tekuće vode i dezinfekcionih sredstava na bazi alkohola za pranje ruku u vidu tečnosti ili gela;
- 7) dodatno brinuti o svojoj higijeni, redovno i pravilno prati ruke sapunom i vodom najmanje 20 sekundi;

PRANJE RUKU VODOM I SAPUNOM

Adaptirano sa uputstva Svetske Zdravstvene Organizacije za higijenu ruku.

- 8) za održavanje sednica, veća, sastanaka, koristiti veće prostorije kako bi se između učesnika omogućila fizička distanca od najmanje 2 metra, odnosno $4m^2$ površine slobodnog prostora po jednom zaposlenom;
- 9) ograničiti vreme trajanja sastanaka na max 45 minuta;

- 10) pre početka i nakon sastanka obezbedi provetrvanje i dezinfikovanje radnih površina, korišćene opreme za rad;
- 11) kada je god moguće prednost dati komunikaciji putem telefona, interneta, konferencijskih poziva, pisanim instrukcijama putem maila;
- 12) zaposleni na održavanju higijene dužni su da redovno održavaju zgradu fakulteta, uključujući pranje i dezinfikovanje podova, vrata, stolova, stolica, kvaka, prekidača za svetlo, ručki ormarića, slavina, opreme za sport i drugih površina koje koristi veći broj lica, najmanje dva puta dnevno, po potrebi i češće, kao i provetrvanje prostorija najmanje pola sata nakon čišćenja. Naročito sprovoditi pojačanu higijenu i dezinfekciju toaleta;
- 13) obezbediti kante za smeće obložene plastičnom kesom, tako da se mogu isprazniti bez kontakta sa sadržajem, redovno uklanjati otpad i smeće iz prostorija;
- 14) obezbediti obeležena mesta za higijensko odlaganje otpada na fakultetu (upotrebljenih maski i dr). Otpad odlagati u kese smeštene u kanti sa pedalom za nožno otvaranje kako bi se izbeglo dodirivanje površine kante. Kese sa otpadom zavezati pre bacanja u kontejner i dalje tretirati u skladu sa procedurom za upravljanje uz propisane mere zaštite;
- 15) organizovati vodjenje evidencije o dezinfekciji radnih i pomoćnih prostorija (prilog br.2);
- 16) nastavu organizovati u manjim grupama. Veličinu grupe odrediti na osnovu broja mesta u amfiteatrima, učionicama, vežbaonicama i dr, tako da udaljenost između studenata bude najmanje dva metra. Ne preporučuje se zadržavanje studenata u većim grupama nakon predavanja u hodnicima i holovima.
- 17) napraviti raspored predavanja tako da pauza između predavanja bude dovoljno duga kako bi se izbeglo mimoilaženje dve grupe studenata i obezbedilo vreme za čišćenje, dezinfekciju i provetrvanje prostora gde su studenti boravili. Preporučuje se da studenti početak predavanja sačekaju u amfiteatrima ili vežbaonicama.
- 18) održavanje ispita organizovati tako da se termini ispita ne preklapaju i da čekanje studenata ispred prostorije gde se ispit održava bude što kraće, uz održavanje preporučene udaljenosti između studenata od najmanje dva metra.
- 19) postaviti vidno obaveštenje na ulazu u zgradu fakulteta da je potrebno držati međusobnu udaljenost od 2 metra;
- 20) obezbediti fizički razmak od 2 metra u zatvorenom prostoru ustanove gde se obavljaju administrativni poslovi;
- 21) držati pravac kretanja u zgradi fakulteta uvek udesno;
- 22) na sajtu fakulteta, na ulazu u zgradu fakulteta i na vidnim mestima u ustanovi postaviti postere sa preporukama za zaštitu od respiratorne infekcije, kao i sa pravilima ponašanja studenata i zaposlenih;
- 23) u skladu sa svojim saznanjima, zaposleni su dužni da odmah obaveste Dekana o nepravilnostima, štetnostima, opasnostima ili drugoj pojavi koja bi na radnom mestu mogla da ugrozi njihovu bezbednost i zdravlje;
- 24) pre napuštanja radnog mesta, zaposleni su dužni da radno mesto i sredstva za rad ostave u stanju da ne ugrožavaju druge zaposlene.

MERE I AKTIVNOSTI ZA POSTUPANJE U SLUČAJU POJAVE ZARAZNE BOLESTI I SPREČAVANJE ŠIRENJA

Pojava simptoma zarazne bolesti COVID-19 kod zaposlenih

- 1) Svi zaposleni treba da prate svoje zdravstveno stanje i da u slučaju pojave bilo kakvih tegoba/simptoma koji ukazuju na infekciju (na početku bolesti simptomi mogu da budu blagi, simptomi povišene temperature (iznad 37°C) i/ili respiratori simptomi (kao što su kašalj, otežano disanje i groznica)), odmah preuzmu meru izolacije od drugih zaposlenih, jave postojanje simptoma Dekanu ili drugom ovlašćenom licu i udalje

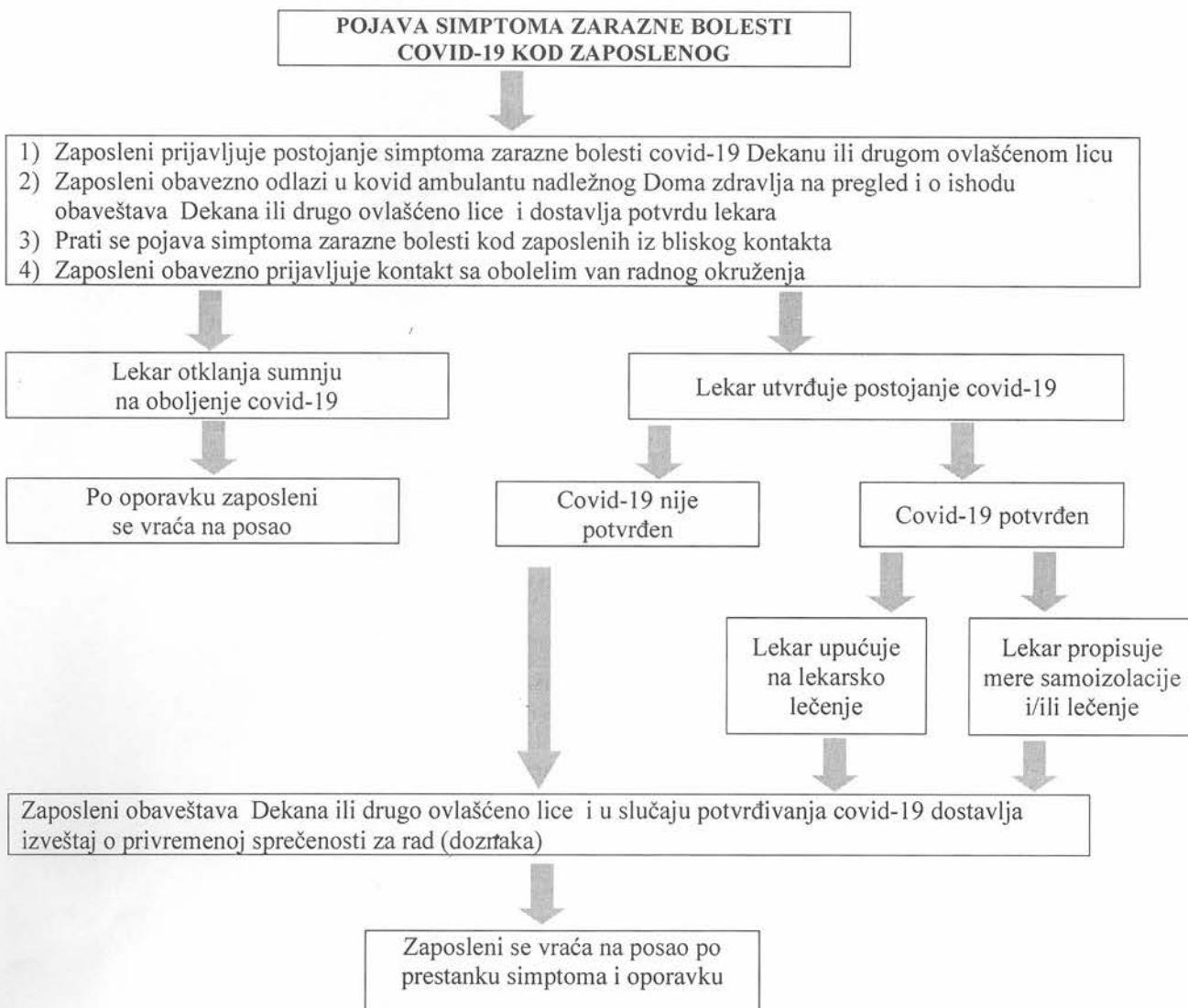
se sa posla, potom se javi izabranom lekaru u domu zdravlja po proceduri koja važi za sve građane sa sumnjom na covid-19.

- 2) U toj ambulanti će zaposlenom sa navedenim simptomima biti urađena dijagnostika, odnosno rentgenski pregled pluća, krvna slika, izmerena temperatura, urađen brzi test ili PCR test. Tek nakon toga, i uz konsultaciju sa lekarima iz doma zdravlja, zaposleni treba da se javi u trijažnu službu gde će lekari te zdravstvene ustanove odrediti dalji način lečenja.

Zaposleni kod koga nije potvrđen COVID-19 i kome nije potrebno lečenje i samoizolacija, po predlogu lekara se vraća na posao. Zaposleni kome je lekar odredio testiranje, nakon dobijenih rezultata o ishodu testiranja obaveštava Dekana ili drugo ovlašćeno lice i ako je test pozitivan nastavlja lečenje, a ako je test negativan vraća se na posao. Posle prijave zaposlenog sa simptomima zaraze od COVID-19 treba pratiti pojavu simptoma zarazne bolesti kod ostalih zaposlenih i postupiti prema preporuci epidemiologa.

Zaposleni su dužni da se pridržavaju propisanih procedura za sprečavanje širenja epidemije zarazne bolesti. Zaposleni je dužan da u skladu sa članom 103. Zakona o radu („Službeni glasnik RS”, br. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17 – US, 113/17 i 95/18 – autentično tumačenje), obavesti poslodavca o privremenoj sprečenosti za rad, a prema članu 161. Zakona o zdravstvenom osiguranju („Sl.glasnik RS”, broj 25/19) po prestanku razloga sprečenosti za rad lekar izdaje zaposlenom izveštaj o privremenoj sprečenosti za rad (dozvaka) koji dostavlja službi računovodstva-finansija. Postupak prijave simptoma i utvrđivanje covid-19 prikazani su na šemi br. 1.

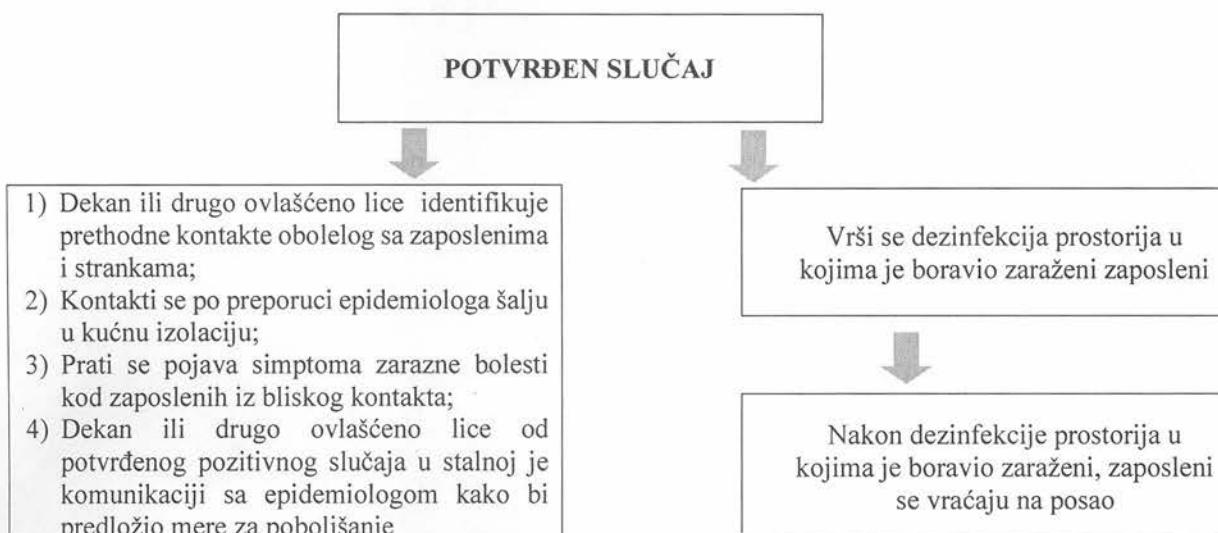
Šema br. 1: Postupak prijave simptoma i utvrđivanje COVID-19

Aktivnosti za sprečavanje širenja COVID-19

- 1) Ako se potvrdi da zaposleni ima COVID-19, tada Dekan ili drugo ovlašćeno lice, organizuje obavljanje poslova tako da se zaposleni koji su boravili u prostorijama u kojima je bio prisutan zaraženi zaposleni premeštaju u druge prostorije dok se ne izvrši dezinfekcija tih prostorija ili po preporuci epidemiologa kontakte šalje u kućnu izolaciju;
- 2) Zaposleni se mogu vratiti na rad tek kada se izvrši dezinfekcija prostorija u kojima je boravio zaraženi zaposleni ili tek nakon isteka vremena u kućnoj izolaciji;
- 3) Precizno se definišu pravci kretanja zaposlenih kroz radne i pomoćne prostorije;
- 4) Dekan ili drugo ovlašćeno lice identificuje kontakte zaraženog zaposlenog sa drugim zaposlenima i sa strankama i prati pojavu simptoma kod zaposlenih koji su bili u bliskom kontaktu ili po preporuci epidemiologa kontakte šalje u kućnu izolaciju;
- 5) Po saznanju za potvrđeni pozitivni slučaj zaraze zaposlenog, Dekan ili drugo ovlašćeno lice, vrši stalnu komunikaciju sa epidemiologom, Ministarstvom zdravlja i Institutom za javno zdravlje, kako bi predložio mere za poboljšanje;
- 6) Postupak nakon potvrđenog slučaja COVID-19 na Učiteljskom fakultetu radi sprečavanja širenja zarazne bolesti prikazan je na šemici br. 2.

Šema br. 2: Postupak nakon potvrđenog slučaja COVID-19 radi sprečavanja širenja

Cilj je da se u potpunosti primenjuju propisane preventivne mere zaštite zaposlenih kako bi se smanjio rizik od pojave COVID-19 na Učiteljskom fakultetu. Svi zaposleni i radno angažovana lica, a posebno oni koji su u neposrednom kontaktu sa strankama u obavezi su da se dosledno pridržavaju navedenih preventivnih mera, kao odgovor na pojavu zaraze.

PRILOG 2

Ček lista dnevnog sprovođenja sanitarno higijenskih mera

r. br	Dan/Datum	Ponedeljak _____	Utorak _____	Sreda _____	Četvrtak _____	Petak _____
	Sanitarno higijenska mera					
1	Postavljanje dezobarijere					
2	Provjerav. prostora					
3	Dezinfekcija vrata, kvaka, prekidača za svjetlo, ručki ormarića					
4	Dezinfekcija rekvizita za spoljašnju upotrebu					
5	Pranje i dezinfikov. podova					
6	Čišćenje i dezinfekcija stolova i stolica					
7	Izbacivanje smeća					
8	Dezinfekcija toaleta					
9	Dezinfekcija toplomera					
10	Pranje pribora za održavanje higijene					
11						
12						
Osobe na održavanju higijene (potpis):		.				
		Napomena: urađeno (+); nije urađeno (-)				

PRILOG 3

Uputstvo za bezbedan i zdrav rad sa dobavljačima, distributerima, spoljnim saradnicima

U toku rada sa dobavljačima, distributerima, spoljnim saradnicima i drugim licima primenjuju se sledeće preventivne mere:

- ✿ **pre ulaska u poslovni prostor**, dobavljači, distributeri, spoljni saradnici i druga lica na postavljenoj dezobarijeri (dezinfekcionom otiraču), moraju izvršiti dezinfekciju obuće;
- ✿ **nakon ulaska u poslovni prostor, obavezno izvršiti dezinfekciju ruku sredstvom na bazi alkohola;**
- ✿ **dobavljači, distributeri, spoljni saradnici i druga lica moraju nositi zaštitnu masku na licu;**
- ✿ **dobavljači, distributeri, spoljni saradnici i druga lica moraju obavezno najaviti svoj dolazak;**
- ✿ u toku rada sa predmetima, poštom i sl.; obavezna je upotreba zaštitne maske i rukavica;
- ✿ voditi računa da eksterna lica ne ulaze bez potrebe u poslovni prostor, a ako je to potrebno, dozvoliti ulazak samo do prijemnog pulta;
- ✿ prijem predmeta, pošte i sl. vršiti tako da lice koje ih donosi istu odloži na radni sto/pult, nakon toga ih preuzeti vodeći računa da se uvek održava distanca između lica;
- ✿ **kod potpisivanja prijema, ovare prijema predmeta, pošte i sl. zahtevati od lica kojem je potrebno potpisati određeni dokument da održava distancu od najmanje 2 metra;**
- ✿ **zaposleni i posetioци ne smeju koristiti istu olovku za potpisivanje dokumenata;**
- ✿ otvaranje pristiglih paketa/koverti vršiti za stolom/pultom namenjenim za manipulaciju predmetima i aktima;
- ✿ **nakon manipulacije predmetima i aktima, pogotovu eksternim obavezno oprati ruke u skladu sa uputstvima za pravilno pranje ruku;**
- ✿ ne dodirivati nikada lice rukama (usta, nos, oči i dr.);
- ✿ redovno dezinfikovati sto/pult koji se koristi za potpisivanje, kao i olovke koje se koriste za potpisivanje.

PRILOG 4

UPUSTVO ZA PRAVILNO STAVLJANJE, NOŠENJE I SKIDANJE MASKE

Zaštitne maske dužni su da nose svi koji ostvaruju bliski kontakt sa drugim licima. **Pravilno stavljanje, nošenje i skidanje maske** su od velike važnosti jer nepravilno nošenje maske smanjuje njenu efikasnost, a nepravilno stavljanje i skidanje mogu pretvoriti masku u izvor zaraze. Između ostalog, zaštitne maske su tu da nam pomognu da razvijemo naviku držanja ruku podalje od lica i očiju.

STAVLJANJE ZAŠTITNE MASKE ZA LICE

Pre nego što počnete sa stavljanjem maske, **operite ruke sapunom** (20 sekundi ili duže) ili dezinfekcionim sredstvom. Na čiste i osušene ruke navucite **novi par hiruških rukavica**. Maska mora biti **STERILNA** pre stavljanja. Zaštitna maska se stavlja tako što se gornja traka maske veže / prevuče preko temena, a donja traka ispod ušiju. Određene maske su pravljene tako da se mogu navući na uši bez vezivanja. Ono što je bitno jeste da je **GORNJA** strana ona strana na kojoj se nalazi ojačanje odnosno tvrdi materijal koji nakon stavljanja maske morate pritisnuti tako da se što bolje oblikuje prema vašem nosu i obliku lica. Donji deo maske se navlači ispod brade.

PRAVILNO NOŠENJE ZAŠTITNE MASKE ZA LICE

Nošenje zaštitne maske je bitno kako za našu zaštitu, tako i za zaštitu ljudi oko nas. Tokom nošenja maske od suštinske važnosti je da masku **NE DODIRUJETE RUKAMA**. Ukoliko masku dodirnete kontaminiranim rukama, virus će sa ruku preći na masku i samim tim vas može zaraziti. Maska u svakom momentu mora pokrivati i usta i nos kako bi bila efikasna i smanjila rizik od zaraze. Izbegavajte nepotrebno dodirivanje i nameštanje maske. Ukoliko masku odvezete i pustite da visi, a zatim vratite na lice, maska više nije sterilna. Nemojte nositi istu jednokratnu masku više puta. Ukoliko osetite da je maska vlažna, zamenite je čistom, suvom maskom.

SKIDANJE ZAŠTITNE MASKE ZA LICE

Pre nego što dodirnete masku, skinite rukavice i operite / dezinfikujte ruke još jednom, za slučaj da su se rukavice prilikom korišćenja oštetile. Kada se uverite da su vam ruke čiste, u slučaju da je maska na lastiš, koristeći obe ruke, uhvatite donju traku i prebacite je napred preko glave. Skinite masku prebacivanjem gornje trake preko glave, a zatim **masku bacite** u beskontaktnu kantu za otpatke sa poklopcom. Ukoliko se maska drži na ušima, uhvatite je za uzice, pažljivo skinite i bacite. Za svaki slučaj, **obavezno operite ruke** još jednom nakon skidanja nošene maske. Zaštitna maska se ne sme odlagati na radne površine, u džep, ostavljati da visi oko vrata, oko ruke, jer tako i sama postaje izvor infekcije.